

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v exekučnej veci oprávneného Ú., zastúpeného D., so sídlom v P., proti povinnému P., a.s., so sídlom v P., **pre vymoženie 4 872 163,60 Sk**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. Er 1930/1999, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza z 26. júla 2006, č.k. Er 1930/1999-194 a uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. januára 2007, č.k. 17 CoE 60/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 31. januára 2007, sp. zn. 17 CoE 60/2006 a uznesenie Okresného súdu Prievidza z 26. júla 2006, č.k. Er 1930/1999-194 a vec vracia Okresnému súde Prievidza na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prievidza uznesením z 26. júla 2006 č.k. Er 1930/1999-194 (EX 935/99) neschválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľnosti (konanej dňa 19. apríla 2002) uskutočnený na rozvrhovom pojednávaní konanom dňa 22. marca 2005 súdnym exekútorom JUDr. J., Exekútorský úrad, so sídlom S., 020 01 P., predmetom ktorého bol rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností zapísaných Katastrálnym úradom v Trenčíne, Správa katastra

Prievidza, na liste vlastníctva č. X., k.ú. P.. Neschválenie rozvrhu výťažku súd odôvodnil nesprávnym zaradením pohľadávok do jednotlivých skupín, ale najmä nesprávnym vyčíslením trov exekúcie, vychádzajúcich z celej sumy vymáhanej pohľadávky, keď správne mal vychádzať pri vyčíslení jeho trov len 20 % zo sumy, ktorá bola získaná za najvyššie podanie, t.j. zo sumy 1 380 075 Sk, čím mal exekútor porušiť ustanovenie § 157 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „EP“) v spojení s ustanovením § 5 vyhlášky č. 288/1995 Z.z.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu podal odvolanie exekútor, ktorý považoval rozhodnutie za nesprávne z dôvodu, že súd pri ustálení výšky jeho odmeny nevzal do úvahy ustanovenie § 4 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z.z., podľa ktorého základom na určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti je výška vymáhanej pohľadávky a nie suma vymoženej pohľadávky.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 31. januára 2007 sp. zn. 17 CoE 60/2006 odvolanie exekútora odmietol, a to poukazom na ustanovenie § 201 O.s.p. v spojení s ustanovením § 251 ods. 4 EP, v zmysle ktorých môže napadnúť rozhodnutie iba účastník konania, ktorým je podľa ustanovení § 37 ods. 1 až 5 EP len oprávnený a povinný. Iné osoby sú účastníkmi konania len v tej časti, v ktorej im toto postavenie priznáva zákon. Exekútor má takéto postavenie, ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, za ktoré je možné považovať len rozhodovanie súdu o jeho trovách a nie o rozvrhu výťažku z predaja podľa § 164 ods. 1, 2 EP.

Proti rozhodnutiu okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý navrhol obe rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení dovolania poukázal na nesprávny záver okresného súdu, ktorý pri určení odmeny nerešpektoval ustanovenie § 200 ods. 1 EP, podľa ktorého základom pre určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti je výška vymáhanej pohľadávky, ktorá zodpovedá vymáhanému nároku oprávneného špecifikovanému v poverení na vykonanie exekúcie vydanom exekučným súdom. Taktiež považoval za nesprávny záver krajského súdu, ktorý odmietol odvolanie exekútora ako osoby na jeho podanie neoprávnenej, a to z dôvodu, že okruh účastníkov exekučného konania vymedzujú ustanovenia § 37 ods. 1 až 5 EP, pričom ak súd rozhoduje o trovách exekučného konania, účastníkom je aj poverený exekútor, keďže

rozhodnutie o rozvrhu výt'azku z dražby má bezprostredný dopad na trovy exekúcie, na ktoré má súdny exekútor zákonný nárok.

Oprávnený vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že spôsob výpočtu trov súdneho exekútora považuje za morálny a zákonný, ktorým súd eliminoval snahu súdneho exekútora ponechať si takmer celý výt'azok z dražby, ktorý zásadným spôsobom ovplyvní výšku uspokojenia pohľadávky oprávneného. Mimoriadne dovolanie bolo podané za účelom ochrany práv súdneho exekútora, ktorý mal byť postupom súdu poškodený vo svojich právach, na druhej strane ale bezdôvodné zadržiavanie výt'azkov z dražieb v celkovej výške 2 119 059 Sk nesvedčí o snahe exekútora spravodlivo vec riešiť a uzavrieť.

Súdny exekútor sa stotožnil s podaným mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia súdov v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie bolo podané dôvodne.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 O.s.p. (§ 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p.), napadnuté uznesenia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým odmietol odvolanie exekútora, mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O prípad odňatia možnosti konať pred súdom

samozrejme ide aj vtedy, ak súd odmietne odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., hoci podmienky pre takýto postup neboli dané.

Podľa § 37 ods. 1 EP účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

Podľa § 164 ods. 1 EP rozvrh výťažku podlieha schváleniu súdom (§ 45). Súd rozhodne o schválení rozvrhu výťažku najneskôr do 60 dní. Proti rozhodnutiu súdu o rozvrhu výťažku je prípustné odvolanie.

Rozhodovaniu podľa § 164 ods. 1 EP predchádza rozvrhové pojednávanie (§ 154 EP), ktoré vykonáva súdny exekútor. Na rozvrhovom pojednávaní súdny exekútor určí poradie a spôsob úhrady nárokov, na ktoré treba prihliadať (§ 155 EP), teda určí, aké pohľadávky (v akej výške) a v akom poradí sa z rozdeľovanej podstaty uspokojia. Pri určení poradia je pritom viazaný ustanovením § 157 ods. 1 EP. Podľa tohto ustanovenia ako prvé sa uspokojia súdne trovy a trovy exekúcie. Súčasťou trov exekúcie je aj odmena súdneho exekútora (§ 200 EP). Toho dôsledkom je, že súd pri rozhodovaní o schválení výsledku rozvrhu výťažku podľa ustanovenia § 164 ods. 1 EP rozhoduje aj o výške odmeny súdneho exekútora a poradí jej uspokojenia. To plne platí aj o rozhodovaní súdu, ktorým rozvrh neschválí, a to za stavu, ak neschválenie rozvrhu má vplyv na výšku odmeny súdneho exekútora alebo jej poradia. Súdny exekútor je totiž v zmysle ustanovenia § 3 EP viazaný rozhodnutím vydanom súdom v exekučnom konaní. Jeho nepripustenie by v konečnom dôsledku znamenalo, že súdny exekútor, súc viazaný rozhodnutím súdu, by musel uskutočniť rozvrh v súlade so závermi súdu, a to vrátane záverov o výške a poradí uspokojenia jeho odmeny. Iný právny záver by znamenal neprípustný formálny výklad, ktorý by mal iba za následok potrebu ďalšieho rozhodovania súdu o následnom opravnom prostriedku súdneho exekútora proti novému rozhodnutiu o rozvrhu výťažku.

Nakoľko rozhodnutie o schválení rozvrhu výťažku je konečné a právne záväzné aj vo vzťahu k odmene súdneho exekútora, nepripustenie súdneho exekútora v tejto časti ako účastníka konania malo za následok odňatie možnosti konať pred odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ v týchto súvislostiach súd prvého stupňa poukazuje na to, že exekučné konanie ešte nebolo skončené a exekútor pokračuje v exekúcii, dovolací súd iba poznamenáva, že táto skutočnosť nie je vo vzťahu k uspokojeniu odmeny súdneho exekútora právne významná. Ustanovenie § 157 EP totiž jednoznačne určuje poradie uspokojovania pohľadávok z podstaty. Rozhodujúce je iba to, či trovy exekučného konania boli v čase rozvrhu podstaty uspokojené.

V ďalšej časti sa dovolací súd zaoberal otázkou, či súdnemu exekútorovi patrí odmena vo výške zodpovedajúcej vymáhanej alebo vymoženej výške pohľadávky oprávneného.

Základná právna úprava odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti je v ustanoveniach § 196 a nasl. EP. Podľa § 199 EP výšku odmeny exekútora, náhrady hotových výdavkov, náhrady za stratu času, spôsob ich určenia a výšku primeraného preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov exekútora (§ 196 a § 197 ods. 2) ustanoví ministerstvo po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom. Vykonávacím predpisom je vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení vyhlášky č. 405/2006 Z.z. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 uvedenej vyhlášky základom na určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie je výška vymáhanej pohľadávky, ak ďalej nie je ustanovené inak (§ 6, § 14 až 16). To teda znamená, že za výkon exekučnej činnosti, s výnimkou opakujúcich sa plnení (§ 4 ods. 2 vyhlášky) a s výnimkou odmeny za zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti, odmeny pri vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcie a pri zastavení exekúcie a odmene, ktorou sa odmeňujú paušálne jednotlivé úkony exekučnej činnosti, patrí súdnemu exekútorovi vždy odmena vypočítaná z vymáhanej sumy. Dovolací súd sa v tejto časti stotožnil so záverom generálneho prokurátora, že za vymáhanú sumu je pritom treba považovať peňažnú sumu uvedenú v poverení na vykonanie exekúcie. Nemožno preto prijať záver, ktorý je v rozpore s dikciou zákona (odôvodnený iba poukazom na spravodlivé riešenie), že základom nároku pre výpočet odmeny súdneho exekútora je súdnym exekútorom skutočne vymožená peňažná suma.

Dôkazom súladnosti záverov dovolacieho súdu s dikciou všeobecne záväzného právneho predpisu je aj novelizované ustanovenie § 4 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení vyhlášky č. 405/2006 Z.z. a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti

Slovenskej republiky č. 141/2008 Z.z. (účinné od 1. mája 2008), podľa ktorého základom na určenie odmeny exekútora za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie je výška vymoženej pohľadávky, ak ďalej nie je ustanovené inak (§ 6, § 14 až 16), teda slovo „vymáhaná“ sa nahrádza slovom „vymožená“. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že podľa prechodného ustanovenia § 27a vyhlášky č. 141/2008 Z.z. v exekučných konaniach začatých do 30. apríla 2008 patrí exekútorovi odmena podľa doterajších predpisov.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd v danom prípade odmietol odvolanie súdneho exekútora ako neoprávnenej osoby (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), hoci podmienky pre tento postup neboli splnené, čím odňal odvolateľovi jeho právo domôcť sa podaním opravného prostriedku vecného preskúmania napadnutého rozhodnutia v riadnom opravnom konaní a konanie zaťažil procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Pokiaľ teda súd prvého stupňa neschválil rozvrh výťažku z dražby pre nesprávne vyčíslenie trov exekúcie a odvolací súd odmietol odvolanie exekútora ako neoprávnenej osoby, rozhodnutia súdov nie sú vecne správne; sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/, c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Zo všetkých uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 31. januára 2007, sp. zn. 17 CoE 60/2006 a uznesenie Okresného súdu Prievidza z 26. júla 2006, č.k. Er 1930/1999-194 a vec vrátil Okresnému súdu Prievidza na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2 O.s.p.), v ktorom bude právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí pre tento súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2008

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: